

Uusintahakemukset EU-direktiivien mahdollistamat tiukennukset

Maahanmuuttojohtaja Sanna Sutter
15.5.2023

Turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmän sekä paluiden tehostaminen

- Turvapaikkapäätöksenteko max 6 kk Migrin kestäväällä resursoinnilla ja prosesseja tehostamalla
- Uudistetaan vastaanottolakia mm. vastaanottopalvelujen lyhytaikaisuutta korostamalla
- Etsitään keinoja välttää toistuvien uusintahakemusten kierre
- Tehostaan maasta poistamista (maastapoistamispaketti)
- **Määrärahatarve 8,7 milj. euroa/v, säästöt 20 milj. euroa/v eli nettosäästö 11,3 milj. euroa/v**

Uusintahakemukset

- **Nopea esikäsittely (muutama tunti/yksi päivä) ja välitön päätöksenteko, jos hakemusta ei oteta tutkittavaksi**
- **Tutkittavaksi otettavan uusintahakemuksen nopea käsittely**
 - Selvitetään, millaisia ratkaisuja muissa EU-valtioissa on kehitetty
 - Selvitetään menettelydirektiivin antamat mahdollisuudet prosessin tehostamiseksi
- **Kehitetään käytäntöjä aiemman maastapoistamispäätöksen täytäntöönpanon tehostamiseksi**
 - Viranomaisyhteistyö sekä turvapaikkamenettelyn ja maasta karkottamisen yhteensovittaminen

Uusintahakemukset

- **Vähennetään kannustimia tehdä uusintahakemuksia vain vastaanottopalvelujen saamiseksi**
 - Vastaanottopalveluja annetaan vain sen ajan ja sillä tasolla kuin vastaanottodirektiivi edellyttää
- **Tavoitteena uusintahakemusten määrän väheneminen ainakin 25 %**
- **Säästöt 2-3M€/v.**

EU-lainsäädännön mahdollistamat lupaprosessien tiukennukset

Menettelydirektiivi

- Rajamenettelyn käyttöön ottaminen
- Nopeutetun turvapaikkamenettelyn perusteiden laajentaminen

Määritelmädirektiivi

- Mahdollisuus poistaa suojeluasema neljässä eri tapauksessa, jotka koskevat henkilön syyllistymistä tiettyihin rikoksiin sekä siihen, että henkilön katsotaan olevan vaaraksi jäsenvaltion turvallisuudelle
- Ensimmäisten oleskelulupien pituus (vähintään 3v pakolainen, 1v toissijainen suojelu)
 - » Resurssitarve: 3M€/v, jos kv-suojelun kriteerit tarkastettaisiin nykyistä jatkolupaa tarkemmin, jatkolupa nykykriteereillä 0,3M€/v

EU-lainsäädännön mahdollistamat lupaprosessien tiukennukset

Vastaanottodirektiivi

- Aineellisten vastaanotto-olosuhteiden rajoittaminen
- Rahallisten kuponkien käyttö vastaanottokeskuksissa
 - » Hallinnolliset kulut nykyisellä vok-kapasiteetilla 12,7M€/v. (2 htv/vok)
- Turvapaikanhakijan työnteko-oikeuden rajoittaminen

Pitkään oleskelleita koskeva direktiivi

- pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen oleskeluluvan asumisaikaedellytys 5 v
- kotoutumisedellytys pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen aseman edellytyksenä

EU-lainsäädännön mahdollistamat lupaprosessien tiukennukset

Perheenyhdistämisdirektiivi

- Asumisaikavaatimus
- Asuntoedellytys
- Sairausvakuutus
- Kotoutumisedellytys
- Vähimmäisikä
- Tiettyjä rajoituksia tiukennuskeinojen käyttöön ottoon kansainvälistä suojelua saavien perheenyhdistämisessä

VN TEAS selvitykset

- Käynnissä VN TEAS selvitys aiheesta ”Oleskeluluvalla Suomeen tulevien toimeentuloedellytyksen kehittämisvaihtoehdot ja niiden vaikutukset”
- Selvitys valmistuu 3/2024, toteuttajana Labore

- Vuonna 2016 toteutettiin selvitys ”Perheenyhdistämisen edellytysten tiukentaminen”, joka tarkasteli EU-direktiivin mukaisten valinnaisten lisäedellytysten soveltamista toimeentulo vaatimuksen rinnalla kansainvälistä suojelua saavien osalta (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 55/2016).
- [Linkki: Tutkimus: lisäedellytyksillä ei merkittävää vaikutusta kansainvälistä suojelua saavien perheenyhdistämiselle - Valtioneuvoston kanslia \(vnk.fi\)](#)

Vastaanottotoiminnan kehittäminen

- Vastaanottopalveluiden ulkoistuksiin ja kilpailutuksiin kohdistettuja säästöjä ei ole saavutettavissa lyhyellä aikajänteellä
 - Vastaanoton kapasiteetti on juuri kilpailutettu
- Pidemmällä aikavälillä kapasiteetin suunnittelussa on mahdollista tarkastella **vastaanottokeskusten sijainteja ja eri majoitusmuotoja**
- Vastaanottolain muutoksen yhteydessä selvitetään vaihtoehtoja järjestää **sosiaali- ja terveyspalvelut nykyistä kustannustehokkaammin.**

